

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomantky:	Jakub Staněk
Téma práce:	Kontradiktornost českého trestního řízení
Rozsah práce:	83 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	3. května 2023
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Andrea Beranová, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma sice není nové, nýbrž je aktuální. Novelizace trestního řádu přijaté od počátku devadesátých let minulého století postupně rozšířily prvky kontradiktornosti trestního řízení. Jelikož zásada kontradiktornosti není v § 2 platného trestního řádu definována, nýbrž je poněkud nejednoznačně dovozována z vícero různých ustanovení, přetrvávají značné nejasnosti ohledně jejího obsahu i rozsahu využití. S výslovným zakotvením zásady kontradiktornosti trestního řízení počítá návrh nového trestního řádu. Výběr tématu lze proto hodnotit kladně, neboť jeho zpracování může být přínosem pro probíhající diskusi nad koncepcí budoucího trestního procesu.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma patří mezi náročnější. Jeho kvalitní zpracování vyžaduje nejen znalost platného trestního práva procesního a mezinárodních právních dokumentů, nýbrž i judikatury Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu České republiky, která trvale precizuje obsah zásady kontradiktornosti trestního řízení. Diplomant pracuje s pestrou škálou odborných informačních zdrojů, prezentované názory podrobuje kritice, na jejímž základě formuluje návrhy de lege ferenda. Použité metody odpovídají předmětu zkoumání (analýza s prvky syntézy, komparace).

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce logicky a přehledně členěna do čtyř kapitol, které se dále vnitřně člení, úvodu a závěru. První část je věnována vymezení pojmu a funkce zásady kontradiktornosti trestního řízení ve světle trestněprávní teorie, judikatury Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu ČR, jakož i vztahu zásady kontradiktornosti k ostatním trestněprávním zásadám. Jádrem práce je kapitola druhá až čtvrtá, v nichž je zásada kontradiktornosti nejprve zkoumána optikou jejího působení v jednotlivých fázích trestního řízení, tj. v přípravném řízení a řízení před soudem. Následně je pozornost věnována pozici zásady kontradiktornosti v budoucí právní úpravě trestního řízení, a to v rovině posouzení úvah prezentovaných rekodifikační komisí podle publikovaných dokumentů k novému trestnímu řádu. Těžištěm této kapitoly je jednak problematika uspořádání základních zásad trestního řízení v novém trestním řádu, jednak podrobný rozbor navrhovaných definic zásady kontradiktornosti a obecnější otázka vlivu zásady kontradiktornosti na koncepci trestního řízení.

4. Vyjádření k práci

Celkově práci hodnotím jako velmi zdařilé zpracování zvoleného tématu. Autor v práci prokázal schopnost samostatné právní argumentace i identifikace nedostatků aktuální právní úpravy a nastínění způsobu jejich řešení. Právě specifické zaměření práce na zásadu kontradiktornosti trestního řízení umožnilo autorovi hlubší analýzu zpracovávané problematiky, což hodnotu práce samozřejmě zvyšuje. Za všechny analyzované otázky lze zmínit absenci práva obviněného nahlédnout do spisu ve vazebním řízení, posílení kontradiktornosti v případě neodkladných a neopakovatelných úkonů, zavedení zákazu reformationis in peius v případě podání odporu proti trestnímu příkazu, rozpor institutu prohlášení viny (§ 206c tr. řádu) se zásadou kontradiktornosti trestního řízení, přednosti i nedostatky znění zásady kontradiktornosti v návrhu nového trestního řádu. Lze uzavřít, že po obsahové i formální stránce se jedná o nadprůměrné zpracování kvalifikační práce.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomant deklarovaný cíl práce, a sice „zodpovězení otázky, co je zásada kontradiktornosti a jaké jsou její projevy a limity v jednotlivých fázích českého
--------------------	---

	<i>trestního řízení“</i> , jakož i otázky, „ <i>jaký osud čeká zásadu kontradiktornosti v návrhu nového trestního řádu“</i> , splnil.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce nevykazuje znaky plagiátorství, samostatnost při zpracování byla dodržena. Z automatické kontroly podobnosti předložené práce v systému theses.cz plyne, že byla identifikována shoda s 124 dokumenty, přičemž míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 8%. Nalezené shody se týkají především názvů odborných informačních zdrojů a citací zákonných textů. Na základě kontroly podobnosti provedené systémem Turnitin byla zjištěna shoda se 104 zdroji, kdy byla generována celková podobnost 19%, nicméně kromě zdroje č. 1 - 4 je míra podobnosti se zdroji nižší než 1%. Pokud jde o zdroj č. 1 - 4, nalezená shoda se týká především citací literatury a zákonných textů. Lze tedy konstatovat, že diplomant postupoval při tvorbě práce lege artis.
Logická stavba práce	Předložená práce má logickou strukturu (viz výše)
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor pracuje s literaturou korektně a průběžně na ni odkazuje. Součástí práce je seznam použitých zdrojů, z kterého plyne, že autor pracoval s přibližně 45 publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru. Formátování práce je jednotné, autor důsledně aplikuje citační normu ISO 690.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka analýzy je dostatečná.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Po formální stránce je práce na vysoké úrovni. S ohledem na zvolené téma nejsou součástí práce žádné grafy ani tabulky.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce prošla pečlivou technickou redakcí, písmařské nedostatky v podobě chybějících písmen, teček nebo závorek se vyskytují jen minimálně.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Na str. 45 autor uvádí, že platná právní úprava (§ 65 odst. 2 tr. řádu) umožňuje odeprít obviněnému právo nahlédnout do spisu a seznámit se s návrhem na vzetí do vazby a připojených důkazů. V rámci ústní obhajoby by se diplomant mohl vyjádřit k otázce, zda by nárok obviněného nahlížet do spisu ve vazebním řízení bylo možné dovodit výkladem čl. 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/13/EU ze dne 22. května 2012 o právu na informace v trestním řízení.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	1

V Praze dne 21. května 2023

JUDr. Andrea Beranová, Ph.D.
oponentka diplomové práce